

— Kalendarium wydarzeń 2023

Agata Lipińska

— ICON Book & Paper Group: The third Graduate Symposium 2023

17 stycznia 2023, sympozjum online

Sympozjum poświęcone tematyce konserwacji papieru i książek. Na spotkaniu zaprezentowane zostały tematy badawcze prac dyplomowych obecnych studentów i niedawnych absolwentów uczelni z całego świata. W sympozjum brało udział pięciu prelegentów, którzy przedstawiali swoje badania w krótkich, dziesięciominutowych wykładach, po których następował czas na pytania i dyskusję. Prezentowane referaty:

Emma Guerard (SUNY Buffalo State College), *Close Encounters of the Archival Kind: Considerations for Treatment of a UFO Scrapbook*;

Luca van der Zande (University of Amsterdam), *Mercury in Mamluk Manuscripts: Block-stamped Leather Doublures and Paper Discolouration in Islamic Bindings*;

Yuhong Zhang (The University of Melbourne), *A Brief Introduction on Chinese Book Publishing Practice During 1920s–1940s*;

Fenna Engelke (University of Amsterdam), *Movement and Degradation of Optical Brighteners in Local Treatment*;

Josefa Orrego Trincado (University College London), *Climate Change: How Are Latin American Conservators Playing Their Role?*;

Abstrakty: <https://www.icon.org.uk/events/book-paper-group-graduate-symposium-2023.htm> [dostęp: 05.12.2023].

Premiera książki Bogusława Krasnowolskiego **Ochrona zabytków. Historia, doktryny, systemy prawne**

Promocja książki odbyła się 22 marca 2023 roku na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

Prezentowane opracowanie naukowe powinno stać się obowiązkową lekturą dla wszystkich, którzy interesują się szeroko pojmowaną tematyką ochrony zabytków. Autor zapoznaje czytelnika z pojęciami dotyczącymi ochrony zabytków oraz z ewolucją zarówno tych pojęć, jak i doktryn oraz praktyki. Szczególny nacisk położony został na dzieje ochrony zabytków w Polsce, w tym w Krakowie. Książka jest bogato ilustrowana, a piękno szaty graficznej stanowi niewątpliwie jej kolejny atut.

Sesja naukowa: XXVII SPOTKANIA KONSERWATORSKIE: **SZTUKA KONSERWACJI 2023** 20 kwietnia 2023, Biblioteka Narodowa, Warszawa

Sesja JUBILEUSZ „NOTESU KONSERWATORSKIEGO” – PODSUMOWANIA poświęcona została zagadnieniom konserwatorskim prezentowanym przez 25 lat na łamach „Notesu Konserwatorskiego” wydawanego przez Bibliotekę Narodową.

Program sesji w BN: <https://bn.org.pl/aktualnosci/4919-xxvii-spotkania-konserwatorskie---sztuka-konserwacji.html> [dostęp: 05.12.2023].

Program Spotkań: <https://zpap-orkds.pl/wp-content/uploads/2023/04/SZTUKA-KONSERWACJI-2023-PROGRAM-ILUSTROWANY-AMARANTOWY-1.pdf> [dostęp: 05.12.2023].

Konferencja: Przyszłość Przeszłości – Innowacyjne Badania i Ochrona Dziedzictwa Kulturowego

14–15 czerwca 2023, UMK Toruń

Konferencja towarzyszyła otwarciu Centrum Badań i Konserwacji Dziedzictwa Kulturowego. W ramach zorganizowanych paneli tematycznych poruszone zostały specjalistyczne zagadnienia: badania materiałoznawcze obiektów historycznych, a wśród nich techniki analityczne oraz obrazowania, techniki laserowe wykorzystywane w konserwacji, innowacyjne metody postępowania konserwatorskiego, zagadnienia konserwacji sztuki dawnej, nowoczesnej i współczesnej, badania architektury zabytkowej, skanowanie 3D, naukowa ocena skuteczności zabiegów konserwatorskich.

Plan konferencji i abstrakty: <https://futureofthepast.umk.pl/pliki/abstrakty%20na%20www.pdf> [dostęp: 05.12.2023].

XV IADA Congress 2023

16–20 października 2023, Halle – Lipsk, Niemcy

Tegoroczny kongres, zgodnie z tradycją, wypełniły wykłady, postery i warsztaty o bogatej tematyce. Prezentowano najnowsze badania, techniki, procesy i innowacje w dziedzinie konserwacji i ochrony dziedzictwa kulturowego.

Przeładowi i ocenie poddano tradycyjne metody konserwacji. Podstawowym celem IADA jest zgromadzenie na kongresie konserwatorów ze wszystkich krajów i środowisk ekonomicznych.

Uczestnicy kongresu IADA pochodzą z różnych środowisk, tradycji i krajów, są też na różnych etapach kariery, łączy ich jednak wspólne dążenie do zachowania międzynarodowego dziedzictwa kulturowego. Dyskusje i rozmowy w tej szczególnej mieszance środowisk i tradycji są niezwykle cenne. Sprawiają, że ich uczestnicy są bardziej otwarci, poszerzają swoją wiedzę, stykają się ze specjalistami z różnych dziedzin i pomysłami, które mogą znajdować się poza obszarem ich zawodowej specjalizacji.

Abstrakty: https://iada-home.org/wp-content/uploads/2023/10/Preprints_compressed.pdf [dostęp: 05.12.2023].

— Konferencja: **Written heritage: new challenges and perspectives**

2–3 listopada 2023, konferencja online

Konferencja online zorganizowana przez European Research Centre for Book and Paper Conservation-Restoration (Austria, Krems) z porozumieniu z Conservators without Frontiers.

European Research Centre for Book and Paper Conservation-Restoration to międzynarodowa, interdyscyplinarna i oddolna inicjatywa na rzecz badań i gromadzenia wszechstronnej wiedzy na temat metod właściwej konserwacji dziedzictwa piśmienniczego i graficznego oraz optymalnego przekazywania wyników badań z laboratoriów do konserwatorów i opiekunów dziedzictwa.

Kluczowym celem Centrum jest prowadzenie, inicjowanie i wspieranie badań w dziedzinie konserwacji i restauracji książek i papieru oraz upowszechnianie wyników prowadzonych badań wśród osób wykorzystujących je w codziennej pracy.

Program i abstrakty: <http://www.erc-bpcr.org/OurEvents/conference2023/WrittenHeritage2023Program.pdf> [dostęp: 05.12.2023].

— **XI Ogólnopolska Konferencja Konserwatorska, Jeżów 2023**

Ochrona dziedzictwa kultury – teoria i praktyka

6 listopada 2023, spotkanie online

Konferencję zorganizowało Centrum Edukacji Artystycznej we współpracy z Liceum Sztuk Plastycznych w Tarnowie. Do uczestnictwa zostali zaproszeni uczniowie, absolwenci i nauczyciele szkół plastycznych, konserwatorzy dzieł sztuki oraz wszystkie osoby zainteresowane tematyką ochrony zabytków.

Celem konferencji było zaprezentowanie rozwiązań techniczno-estetycznych w realizacji prac konserwatorskich, wymiana doświadczeń,

podkreślenie znaczenia konserwacji i restauracji dzieł sztuki w ochronie obiektów zabytkowych.

Wygłoszone referaty dotyczyły konserwacji różnego rodzaju zabytkowych przedmiotów (w tym druków z Centralnej Biblioteki Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie), a towarzyszyły im prezentacje multimedialne.

Program: <https://www.gov.pl/web/plastykartnow/XI-konferencja-konserwatorska-jezow-2023> [dostęp: 05.12.2023].

Rozstrzygnięcie Konkursu Generalnego Konserwatora Zabytków i Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków

9–21 listopada 2023

Komisja Konkursowa, która pracowała w dniach 09–21 listopada 2023 roku, rozstrzygnęła Konkurs Generalnego Konserwatora Zabytków i ZG Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków na najlepsze prace studialne, naukowe oraz popularyzatorskie, dotyczące ochrony zabytków i muzealnictwa – edycja 2023. Na Konkurs wpłynęło 51 prac z następujących uczelni i instytucji: ASP Warszawa, ASP Kraków, Politechnika Krakowska, UMK Toruń, Politechnika Warszawska, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Gdański, Politechnika Łódzka, Politechnika Wroclawska, Uniwersytet SWPS, UEK Wrocław, UAM, Sopotcka Akademia Nauk Stosowanych, UE Wrocław. Komisja przyznała 8 nagród i 16 wyróżnień.

Wyróżnienia otrzymały między innymi trzy autorki prac magisterskich dotyczących zabytków na podłożu papierowym i pergaminowym: Magdalena Chudek (ASP Warszawa, tytuł: *Zagadnienia konserwacji i restauracji drukowanej mapy ogólnogeograficznej Carte generale et nouvelle de toute de toute la Pologne du Grand Duché de Lithuanie et des pays limitrofes autorstwa Bartolomeo Folina wydanej po 1772 r. ...*), Lidia Małkowska (ASP Warszawa, tytuł: *Konserwacja i restauracja Globusa bez tytułu*, A. Nowosielski, Zakład Litograficzny W. Głowczewski, Warszawa) i Magdalena Pawlińska (UMK Toruń, tytuł: *Pergaminowy, składany wachlarz plisowany z końca XVIII wieku. Kolekcja Heleny Dąbczańskiej...*).

Lista Laureatów: http://www.skz.pl/skz_files/nagrody/konkurs_gkz_laureaci_2023.php [dostęp: 05.12.2023].

XXIII Konferencja: Analiza Chemiczna w Ochronie Zabytków

30 listopada – 1 grudnia 2023, Warszawa

Coroczna konferencja AChOZ Uniwersytetu Warszawskiego, która wpisała się na stałe w kalendarz naukowy wielu instytucji związanych z ochroną zabytków. Od ponad 20 lat stanowi forum wymiany doświadczeń naukowych, ale także miejsce spotkań przedstawicieli środowisk zajmujących się podobnymi zagadnieniami naukowymi, stwarzające dogodną przestrzeń do prezentowania nowych rozwiązań technicznych, jakie można z powodzeniem zastosować w tym wyjątkowym obszarze badawczym. Tegoroczną konferencję otworzyły wykłady: *Development of analysis tools to help diagnose heritage metals or acquisition of new skills to encourage interdisciplinarity between conservation professionals* – który wygłosił profesor Christian Degrygnz z Haute Ecole de Conservation-restauration Arc (Neuchâtel, Switzerland) oraz *Archeometalurgia: metale interdyscyplinarnie* – zaprezentowany przez dr hab. inż., prof. AGH Aldonę Garbacz-Klempkę z Wydziału Odlewnictwa Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie.

Program: http://analizazabytkow.pl/?page_id=5 [dostęp: 05.12.2023].

Premiera poradnika „Vademecum Narodowego Instytutu Konserwacji Zabytków”

7 grudnia 2023 roku w Oficynie ASP w Warszawie odbyła się premiera publikacji przeznaczonej dla artystów, artystów-amatorów, zawodowych kolekcjonerów i domowych pasjonatów sztuki. Pierwszy tom serii „Vademecum NIKZ” – *Materiały i techniki. Poradnik dla artysty współczesnego* przybliży warsztatowe rozwiązania, które pokazują, jak już na etapie tworzenia świadomie dobierać techniki i materiały, a także jak później właściwie dbać o swoje zbiory. Do opracowania wspólnej publikacji Narodowy Instytut Konserwacji Zabytków zaprosił siedem

doświadczonych konserwatorek sztuki i ekspertek w swojej dziedzinie, które na co dzień pracują na warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych: dr Julię Burdajewicz, dr Dorotę Dzik-Kruszelnicką, dr Magdalenę Grendę-Kurmanow, Annę Konopko, Dianę Kułakowską, dr Monikę Supruniuk oraz dr Annę Tomkowską.

Poradnik można kupić w wersji papierowej lub pobrać nieodpłatnie na stronie NIKZ: https://nikz.pl/vademecum/?fbclid=IwAR26dvOqBG5sZb1A_mznpGrXpf95PHigwLotYQpc3lp932amMs6H66afsDI [dostęp: 08.12.2023].